

Aan MBZK
Van DenB/Team Verkiezingen

nota

Voorhang - Tijdelijk experimentenbesluit nieuwe
stembiljetten

TER ONDERTEKENING

Nota actief openbaar
Ja

Onze referentie
2023-0000060842

Datum
30 januari 2023

Opgesteld door
[Redacted]

Samengewerkt met
CZW/SenB

Bijlage(n)
4

Aanleiding

De Tijdelijke experimentenwet nieuwe stembiljetten (hierna: Experimentenwet), die voor de zomer van 2022 door beide Kamers is aanvaard, moet worden uitgewerkt in lagere regelgeving. Dit gebeurt in het Tijdelijk experimentenbesluit nieuwe stembiljetten. De Experimentenwet schrijft voorhang van het Experimentenbesluit gedurende 4 weken bij beide Kamers voor. Op 24 januari jl. heeft de CBJ met het ontwerpbesluit ingestemd. Onder voorbehoud van instemming van de Ministerraad op 3 februari kan gestart worden met de voorhang, via deze nota worden de aanbestedingsbrieven ter ondertekening aangeboden.

Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd om in te stemmen met het verzenden van het ontwerpbesluit aan de Staten-Generaal na aanvaarding in de Ministerraad op 3 februari en beide aanbestedingsbrieven te ondertekenen.

Kern

- Op 1 oktober jl. is de Tijdelijke experimentenwet nieuwe stembiljetten inwerking getreden.
- Dat wetsvoorstel regelt de mogelijkheid om bij verkiezingen te experimenteren met een nieuw, kleiner formaat stembiljet. U heeft eerder aan de Kamer geschreven dat u toewerkt naar het houden van een eerste experiment met een ander model stembiljet (model 2) bij de Europees Parlementsverkiezing in 2024.
- Het ontwerpbesluit is in consultatie geweest bij de Kiesraad, VNG, NVVB en internetconsultatie. Deze adviezen zijn verwerkt in de nota van toelichting bij het experimentenbesluit. De Kiesraad, VNG en NVVB zijn al langere tijd voorstander van een kleiner stembiljet en maken dat ook al jaren in adviezen en bestuurlijke overleggen kenbaar. De experimenten met een nieuw stembiljet maken ook onderdeel uit van de Verkiezingsagenda 2030, die door de VNG, NVVB, Kiesraad en het ministerie van BZK gezamenlijk is opgesteld.

Hoofdlijnen ontwerpbesluit

- Er wordt geregeld op welke wijze het nieuwe stembiljet waarmee geëxperimenteerd wordt eruit komt te zien. Dat is model 2 zoals

beschreven in de memorie van toelichting van de Tijdelijke experimentenwet nieuwe stembiljetten.

- Het ontwerpbesluit stelt regels over de wijze waarop de kiezer met het nieuwe stembiljet zijn stem uitbrengt. De kiezer stemt door een stemvakje voor de partij en een stemvakje voor een kandidaatnummer in te kleuren. Naar aanleiding van het debat in de Eerste Kamer is daarnaast opgenomen dat als de kiezer enkel een partij kiest, de stem ook geldig is en wordt toegewezen aan de lijsttrekker van die partij. Dit is toegezegd in het Eerste Kamerdebat van 24 mei 2022 en per brief van 30 mei 2022 bevestigd.
- Ten aanzien van de inrichting van het stemlokaal worden er enkele regels gesteld. Zo wordt geregeld dat het stemhokje voorzien wordt van een gordijn en dat er in het stemhokje een Overzicht van kandidaten ligt dat hoort bij het stembiljet.
- Daarnaast worden er enkele regels gesteld voor het vermelden van logo's op het stembiljet en Overzicht van de kandidaten.
- Tot slot wordt in artikel 18 van het ontwerpbesluit uitgewerkt in welke aspecten van het experiment de evaluatie inzicht moet geven.

Onze referentie
2023-0000060842

Datum
30 januari 2023

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing

Motivering

In de openbaar gemaakte versie van deze nota zijn alle persoonsgegevens van ambtenaren geanonimiseerd.

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Informatie
1	Brief Tweede Kamer	
2	Brief Eerste Kamer	
3	Advies Kiesraad	
4	Advies VNG/NVVB	